

Сучасні проблеми цивільно-правової відповідальності

07 лютого 2025 року

м. Харків

Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук,
професора, члена-кореспондента АН УРСР, ректора Харківського
юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ,
ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦИВІЛІСТИЧНА ПЛАТФОРМА»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО- ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

**Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження
доктора юридичних наук, професора,
члена-кореспондента АН УРСР, ректора
Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.)
В. П. Маслова**

(Харків, 7 лютого 2025 рік)

Харків
«ЕКУС»
2025

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
рішенням кафедри цивільного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 8 від 27 січня 2025 року)*

Організаційний комітет конференції

Гетьман А. П. – доктор юридичних наук, професор, ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік НАПрН України (голова оргкомітету конференції);

Журавель В. А. – доктор юридичних наук, професор, в. о. президента НАПрН України, академік НАПрН України (заступник голови оргкомітету конференції);

Лученко Д. В. – доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (член оргкомітету конференції);

Спасибо-Фатєєва І. В. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Яроцький В. Л. – доктор юридичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри цивільно-правової політики, права інтелектуальної власності та інновацій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України (член оргкомітету конференції);

Ходико Ю. Є. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (член оргкомітету конференції)

Донець А. Г. – кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (секретар конференції)

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2025

© Національна академія правових наук України, 2025

© Громадська організація «Цивілістична платформа»

© Вид-во «ЕКУС», 2025

В. П. Маслов, ректор Харківського юридичного
інституту (нині – Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого)
у 1962–1987 роках

Гетьманцева Н. Д.,
*докторка юридичних наук,
професорка кафедри
приватного права
юридичного факультету
Чернівецького національного
університету
імені Юрія Федьковича*

Процьків Н. М.,
*кандидатка юридичних наук,
доцентка кафедри приватного
права юридичного факультету
Чернівецького національного
університету
імені Юрія Федьковича*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БЕЗ ВИНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Юридична відповідальність є однією з основних категорій права. В цивільному праві існує презумпція вини особи, яка спричинила шкоду. Однак, на практиці можливе і відповідальність без вини. Відповідальність без вини (strict liability, як її іменують в англо-американському праві) є одним із спірних питань цивільного права і винятком з принципу відповідальності за винну поведінку, оскільки саме вина є суб'єктивною умовою юридичної відповідальності. Зв'язок вини та відповідальності повинен носити абсолютний характер. В правовій літературі вину розглядають як психічне відношення особи до своєї проти-правної поведінки та її наслідків. Але таке визначення застосовується в галузях публічного права. В приватному праві може застосовуватися лише у випадках, передбачених законом, коли необхідно розмежувати

форми вини. За загальним правилом для притягнення особи до цивільної відповідальності форма вини значення немає, також від форми вини не залежить розмір шкоди. Незалежно від того, збитки спричинені умисно чи з необережності, вина у цивільному праві є лише умовою, але не мірою відповідальності за збитки.

Стаття 1166 Цивільного кодексу України [1] передбачає, що особа, яка завдала шкоди, звільняється від її відшкодування, якщо вона доведе, що шкоди завдано не з її вини і саме правопорушник повинен доводити, що його вина у даному випадку відсутня. Але з кожного правила є винятки. Цивільно-правовій відповідальності відомі випадки відступу від презумпції вини правопорушника, коли відповідальність покладається і за випадкове заподіяння шкоди. Ще римське цивільне право передбачало випадки, коли майнова відповідальність наставала без вини. В 19 столітті набула розповсюдження відповідальність за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки, де вина також значення немала. Наприклад, Кодекс Наполеона передбачав відповідальність за шкоду, завдану тваринами, будівлями.

Нормативно-правове регулювання цивільно-правової відповідальності без вини передбачене і в Цивільному кодексі України. Такі випадки можливі як в договірних, так і в позадоговірних зобов'язаннях. Так, зокрема, стаття 614 ЦК України встановлює, що особа, яка порушила зобов'язання несе відповідальність за наявності її вини, якщо інше не передбачено договором або законом. Тобто в самому договорі можна зазначити про відповідальність без вини, але при цьому необхідно чітко встановити інші умови такої відповідальності. Що стосується позадоговірних зобов'язань, то ЦК України визначає випадки такої відповідальності. До них відносять відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки, шкоди, завданої органом, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, шкоди, завданої недоліками товарів, робіт, послуг, шкоди, завданої посадовою або службовою особою органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органом місцевого самоврядування. Окремо, виходячи з принципу справедливості, законодавець надав можливість суду, враховуючи матеріальне становище потерпілого та особи, яка в момент заподіяння шкоди не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними, постановити рішення про відшкодування шкоди частково або в повному обсязі. Тобто, закон стає на сторону

захисту інтересів слабшої сторони. На нашу думку, така ситуація в деякій мірі порушує принцип рівності сторін, оскільки ставить в залежність матеріальне становище сторін.

При аналізі норм авторського права можна прийти до висновку, що і в цій сфері можливе застосування безвинної відповідальності, наприклад, у випадку відповідальності провайдера. Проблема виникає у випадку застосування штучного інтелекту, оскільки окремі алгоритми можуть існувати автономно.

В англо-американській системі права до безвинної відповідальності також відносять відповідальність за дії третіх осіб: відповідальність роботодавця за шкоду, завдану працівником.

При застосуванні відповідальності без вини необхідно встановити причинно-наслідковий зв'язок, який повинен бути однозначним і безспірним. В контексті безвинної відповідальності аналіз причинно-наслідкового зв'язку базується на теорії *condition sine qua non* (теорії умов). Дія або бездіяльність заподіювача шкоди повинна бути обов'язковою умовою заподіяння шкоди.

Н. Дубицька вважає, що «застосування терміна «відповідальність без вини» є некоректним, правильніше говорити про відповідальність за ризик, оскільки дійсною умовою притягнення до відповідальності є дія випадку як зворотна сторона юридичного ризику. З цим твердженням можна погодитися, але лише щодо деліктної відповідальності» [2, с.199].

Таким чином, склад цивільного правопорушення може бути повним і усіченим (коли відсутня вина). Такої ж позиції притримується і судова практика.

Однак, заслуговує на увагу позиція Р. Ю. Заїки, який вважає, що безвинна відповідальність є по своїй суті не відповідальністю, а новим зобов'язанням із компенсації збитків на підставі закону, а тому «мета законодавця – не покарати правопорушника, а поновити порушені права потерпілого, тому, за відсутності вини особи, мова повинна йти не про відповідальність перед потерпілим, а про один із елементів компенсаційного механізму, прямо передбаченого зобов'язальним правом» [3, с.12]. Про що свідчить інститут страхування цивільної відповідальності, який дозволяє перенести обов'язок щодо компенсації збитків на страховика, але вже на підставі нового зобов'язання (договору страхування цивільної відповідальності).

Таким чином, при заподіяні шкоди без вини мова йде не про застосування мір цивільно-правової відповідальності, а про міри захисту, які по своїй суті є різними.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 №435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – Ст. 356. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Дубицька Н. Т. Ризик та відповідальність у приватному праві // Часопис Київського університету права. 2021. № 2. С.197–201.
3. Заїка Р. Ю. Юридична природа цивільно-правової відповідальності без вини. Юридична наука. 2014. № 5. С. 7–14.

Гнатів О. М.,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу
Львівського національного
університету імені Івана Франка*

НЕВИКОНАННЯ ПУБЛІЧНИХ ОBOB'ЯЗКІВ ДЕРЖАВОЮ ЯК ПІДСТАВА ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ

Цивільний кодекс України (далі – ЦК України) [1] у ст. 2 визначає державу як учасника цивільних відносин. При цьому, цивільно-правове регулювання забезпечує договірні відносини за участю держави, а також відносини із відшкодування шкоди. У цивільних договірних відносинах переважають цивільно-правові принципи і норми, як на стадії укладення, здійснення/виконання цивільних прав/обов'язків, так і на стадії її охорони та захисту. Однак, зовсім іншою є ситуація із цивільними відносинами з відшкодування шкоди державою. Оскільки обов'язки або ж повноваження державних органів, а також самої держави, визначають здебільшого нормами публічного, а у певних випадках і міжнародного права. При цьому, механізм захисту прав особи, якій заподіяна шкода невиконання чи неналежним виконанням цивільних обов'язків, визначається

ЗМІСТ

Гетьман А. П.	
ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ ПИЛИПОВИЧА МАСЛОВА.....	4
Баранкова В. В.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НОТАРІУСА	7
Біляєв О. О.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	11
Бірюков О. М.	
СОЛІДАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У БАНКРУТСТВІ: НАУКОВА ПРОБЛЕМА ЧИ ПОМИЛКА ЗАКОНДАВЦЯ?	14
Боднар Т. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРИН КОМЕРЦІЙНИХ ДОГОВОРІВ З ПУБЛІЧНИМ ІНТЕРЕСОМ.....	17
Boldova S.	
NON BIS IN IDEM IN INTELLECTUAL PROPERTY LAW: LIMITS TO CUMULATIVE COPYRIGHT AND TRADEMARK PROTECTION.....	21
Брянкін А. С.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	25
Бутирська І. А.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АРБИТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	30
Височин Д. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН...33	
Вінтоняк Н. Д.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО СЕКРЕТАРЯ	37
Галантич М. К.	
ВИСЕЛЕННЯ БЕЗ НАДАННЯ ІНШОГО ПОСТІЙНОГО ЖИЛОГО ПРИМІЩЕННЯ, ЯК ЗАСІБ ЦИВІЛЬНО ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	41
Гетьманцева Н. Д., Процьків Н. М.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БЕЗ ВИНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.....	46
Гнатів О. М.	
НЕВИКОНАННЯ ПУБЛІЧНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ДЕРЖАВОЮ ЯК ПІДСТАВА ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ.....	49

Головій Т. Ю.	
ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВИКУПУ В КОНТЕКСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	51
Гудима-Підвербецька М. М.	
СУБСИДІАРНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЧИ СУБСИДІАРНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ?	54
Гужва А. М.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	59
Донець А. Г.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДОГОВОРОМ «ЗБЕРІГАННЯ» ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ	64
Жорнокуй В. Г.	
ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ТОВАРИСТВА ВНАСЛІДОК ПЕРЕВИЩЕННЯ НАДАНИХ ЇМ ПОВНОВАЖЕНЬ	68
Жорнокуй Ю. М.	
ПОРУШЕННЯ ОBOB'ЯЗКІВ ЧЛЕНІВ ОРГАНІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ТОВАРИСТВ ≠ КОРПОРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ	73
Заїка Ю. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ШКОДУ, ЗАПОДІЯНУ ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	77
Замуравкіна Р. М.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМУ (ОРЕНДИ) ЖИТЛА	81
Івченко Д. Ю.	
ВІДПОВІДАЛЬНОСТЬ ЗА САМОВІЛЬНЕ РОЗМІЩЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ СПОРУДИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	85
Ільченко І. П.	
ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО УТРИМАННЯ ОДНОГО ІЗ ПОДРУЖЖА	89

Карнаух Б. П.	
ПОНЯТТЯ ПРОТИПРАВНОСТІ І РЕКОНФІГУРАЦІЯ ДЕЛІКТУ	94
Кириченко В. В.	
ДО ПИТАННЯ «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ПРИ УКЛАДАННІ ДОГОВОРУ НАДАННЯ ТЕЛЕМЕДИЧНИХ ПОСЛУГ»	97
Кириченко Т. С.	
ДО ПИТАННЯ «ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ В ЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ»	101
Комісарова Т. О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ CONTRA PROFERENTEM ЯК ПІДСТАВА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕДОБРОСОВІСНОГО КОНТРАГЕНТА ЗА ДОГОВОРОМ	105
Коробцова Н. В.	
ВИНА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В МЕДИЦИНІ	109
Корсташивець Ю. Г.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ В УМОВАХ ВІЙНИ	112
Коссак В. М.	
ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ УМОВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ДОГОВОРУ В СФЕРІ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА	116
Кохановська О. В.	
ДО ПИТАННЯ ПРО ЗНАЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПРИВАТНОПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ	119
Кочин В. В.	
НА ШЛЯХУ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЖИТЛОВИХ ВІДНОСИНАХ	124
Красицька Л. В.	
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ СІМЕЙНИХ ПРАВ	128
Крат В. І.	
ФРАУДАТОРНІ ПРАВОЧИНИ ЯК ЗАСІБ НЕДОПУЩЕННЯ УНИКНЕННЯ ВІД ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ	132

Кулик М. М.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ВИГЛЯДІ КОНФІСКАЦІЇ ЗАМОРОЖЕНИХ АКТИВІВ КРАЇНИ-АГРЕСОРА РФ, ЩО РОЗМІЩЕНІ У ЦІННИХ ПАПЕРАХ (НА ПРИКЛАДІ ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕПОЗИТАРІЇВ ЦІННИХ ПАПЕРІВ БЕЛЬГІЇ)	136
Кухарєв О. Є.	
ЗАХОДИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ СПАДКОВОГО ПРАВА	140
Лалєнков С. М.	
ЩОДО МАЙНОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БАТЬКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ СТРОКІВ ВИПЛАТИ АЛІМЕНТІВ	144
Lassen T.	
EARLY REPAYMENT OF MORTGAGE-SECURED LOANS IN GERMANY AND OTHER EU COUNTRIES	148
Лукаєвич-Крутник І. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ З ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	156
Майданик Р. А.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У РЕЧОВОМУ ПРАВІ	160
Маліновська І. М.	
НЕДІЙСНІСТЬ РЕЄСТРАЦІЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ ТА СКАСУВАННЯ СВІДОЦТВА: СПОСІБ ЗАХИСТУ ЧИ МІРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ?	171
Маслова-Юрченко К. О.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГАРАНТА ПЕРЕД КРЕДИТОРОМ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ БОРЖНИКОМ.....	175
Маслюженко М. П.	
ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЯК ПІДСТАВА АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	180
Мица Ю. В.	
ПОЗОВ ПРО ВИПРАВЛЕННЯ РЕЄСТРУ В КОНТЕКСТІ ВЧЕННЯ ПРО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	183

Міловська Н. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРІН У ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ ЗІ СТРАХУВАННЯ	186
Мічурін Є. О.	
СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	191
Мороз І. М.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕПОВЕРНЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ СТРОКУ ЗА ДОГОВОРОМ НАЙМУ (ОРЕНДИ) ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ З ЕКІПАЖЕМ	195
Мороз О. В.	
ЩОДО ВІДШКОДУВАННЯ ЗИТКІВ, ЗАВДАНИХ ПРИПИНЕННЯМ АБО ОБМЕЖЕННЯМ У ПОСТАЧАННІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ	199
Мудрий О. А.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ДОГОВОРАМИ НАЙМУ (ОРЕНДИ): ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	204
Науменко М. В.	
ДО ПИТАННЯ: «ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА»	208
Нестерова О. В.	
ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СУДОВОГО СТЯГНЕННЯ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ НЕПРАВОМІРНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН	213
Никифорак В. М.	
СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА	222
Отцевич Є. Ю.	
СПІВВІДНОШЕННЯ ПРОЦЕНТІВ ТА ЗБИТКІВ ЯК ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	226

Pazos R.	
THE EVOLUTION OF THE NOTION OF “PRODUCT” IN EU PRODUCT LIABILITY LAW	231
Пак О. В.	
ДО ПИТАННЯ ПРО «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ОН-ЛАЙН ТРЕНУВАНЬ»	236
Печений О. П.	
ПРОБЛЕМАТИКА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СПАДКОВОМУ ПРАВІ	240
Піддубна В. Ф.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА.....	243
Піхурець О. В.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КІБЕРБУЛІНГ	248
Пленюк М. Д.	
ПЕРЕДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ І ЦИВІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ВИКЛИКИ ЧАСУ	256
Покровська А. О.	
ПРОБЛЕМАТИКА НАСТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ У СТАНІ КРАЙНЬОЇ НЕОБХІДНОСТІ	260
Пономаренко О. М.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ СІМЕЙНОГО ДОГОВОРУ	263
Попова С. О.	
ВИКОНАННЯ ЗАКОННОГО НАКАЗУ АБО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ВІД ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	267
Порада С. В.	
ПРОБЛЕМИ ТЛУМАЧЕННЯ СОЛІДАРНОЇ ТА СУБСИДІАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО	271
Примак В. Д.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА: НОВИЙ ПОШТОВХ ДЛЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ	275

Пучковська І. Й.	
ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ	279
Сєда С. В.	
ПРОБЛЕМАТИКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДОНОРСТВА АНАТОМІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ НАУКИ ТА ОСВІТИ: ДОСВІД США ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	284
Спасибо-Фатєєва І. В.	
ЩОДО РІВНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	289
Стеценко М. В.	
РОЛЬ КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ У РЕГУЛЮВАННІ ВИХОДУ УЧАСНИКА ІЗ ТОВАРИСТВА	294
Сурженко О. А.	
ПРО НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБКИ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	297
Таш'ян Р. І.	
ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕНСАЦІЇ ЗАПОДІЯНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ ТРАНСПОРТНИЙ ВІДНОСИН	301
Ульянова Г. О., Ульянов О. І.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	303
Федосенко Н. А.	
ЦИВІЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ, ПРАКТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	307
Харитонов Є. О., Харитонova О. І.	
ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ВИКЛИК ТРАДИЦІЙНИМ КОНЦЕПЦІЯМ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	311
Ходєєва Н. В.	
ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ, ЯК ПІДСТАВА ПОЗБАВЛЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ: СІМЕЙНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	316

Цікало В. І.	
ВОЄННИЙ СТАН: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЧИ ЗМЕНШЕННЯ РОЗМІРУ СТЯГНЕННЯ	321
Цюра В. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОВІРЕНОГО У ВІДНОСИНАХ ДОБРОВІЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА	324
Саад Ш.	
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧЛЕНІВ РАДИ ДИРЕКТОРІВ: ТЕНДЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО.....	328
Шаповал Л. І.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ НА ІНФОРМАЦІЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	333
Шпирка Р. О.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	337
Шрам Х-Й.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРІВ ТА ДИРЕКТОРІВ КОМПАНІЇ ПЕРЕД КРЕДИТОРАМИ КОМПАНІЇ З ТОЧКИ ЗОРУ НІМЕЦЬКОГО ПРАВА	341
Якубівський І. Є.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	343
Янишен В. П.	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ НАЗЕМНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ	348
Яркіна Н. Є.	
ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ КОМПЕНСАЦІЇ (РАЗОВОГО ГРОШОВОГО СТЯГНЕННЯ) ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКИХ АБО СУМІЖНИХ ПРАВ	352
Iasechko S.	
LIABILITY FOR VIOLATION OF PATIENTS' RIGHTS DURING NEONATAL SCREENING	357

Сучасні проблеми цивільно-правової відповідальності : матеріали XXI-С91 II наук.-практ. конф., присвяч. 103-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 7 лют. 2025 р.). – Харків : ЕКУС, 2025. – 372 с.

ISBN 978-617-7934-26-3

У збірнику представлено матеріали чергової, вже 23-ї міжнародної науково-практичної конференції, проведення якої було започатковано у 2003 р. і яка присвячується в цей раз 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора Василя Пилиповича Маслова.

Захід традиційно зібрав учених-цивілістів закладів вищої освіти, провідних наукових установ України, Іспанії, Німеччини, Казахстану й практичних працівників, які розглянули актуальні проблеми приватного права (цивільного, житлового і права інтелектуальної власності).

Видання адресоване науковим працівникам, аспірантам, викладачам закладів юридичної вищої освіти (факультетів ЗВО), а також працівникам суду, адвокатури, органів юстиції, практикуючим юристам, іншим особам, які вивчають і застосовують цивільне, житлове законодавство. Посилання на відеозапис конференції : <https://www.youtube.com/live/c6fV3kSCsA?si=NAAOySoQltUI5vt8>

УДК [347.51:347.426.6](082)

Наукове видання

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

**Матеріали XXIII науково-практичної конференції,
присвяченої 103-й річниці з дня народження доктора юридичних наук,
професора, член-кореспондента АН УРСР,
ректора Харківського юридичного інституту (1962–1987 рр.)
В. П. Маслова**

(Харків, 7 лютого 2025 року)

Відповідальний за випуск *І. В. Спасибо-Фатсєва*

Видається в авторській редакції

Відповідає формату друкованого видання 60×84 1/16 . Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 20. Вид. № 04-03-2024.

Видавництво «ЕКУС» Україна, 61057, Харків, вул. Дарвіна, 19
Тел. (+38067) 928-2209

E-mail: ecusgroup@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції — серія ДК № 6841 від 11.07.2019 р.